

1932, již po uplynutí lhůty tříleté a je tudíž promlčen (§ 1489 obč. zák.). Poněvadž o zástavu podle §§ 447, 448, 451 a 461 obč. zák. nejde, nemůže se žalobce dovolávat ustanovení § 1483 obč. zák., podle kterého právo zástavní se nepromlčí.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Je nerozhodné, zda se žalovaná před procesním soudem dovolávala také prekluse nároku, pokud by šlo o nárok ze správy, když namítala, že nárok je uplynutím tříleté lhůty promlčen, čemuž žalující strana odporovala mezi jiným také poukazem k předpisu § 1483 obč. zák. o. Odvolací soud mluví sice také o nároku ze správy, ale uvádí hned, že předmětem žaloby je náhrada škody a dovozuje na základě závazného skutkového zjištění o době superkolaudace a podání žaloby, že nárok je promlčen. Třebaže odvolací soud uvádí, že záruční listina, kterou má žalující strana v rukou, byla složena jako vadium a kauce a má sloužiti jako zástava za veškeré nároky žalující strany, je zřejmé, že odvolací soud ji za takovou ruční zástavu, jakou má na mysli § 1483 obč. z. o., nepovažuje, což také blíže odůvodňuje. Nelze přistoupiti ani na fikci nebo konstrukci ani na výklad, jaký podává žalující strana podle domnělého úmyslu stran. Pro úmysl stran nebylo uvedeno nic než obsah zadávacích podmínek. Obsah jejich však v odstavci 15 nedává dosti podkladů k extensivnímu výkladu žalující strany. Firma K. byla ovšem povinna složit vadium, které by přešlo v kauci, což je zajisté účelem vadia. Vadium mělo býti složeno na hotovosti nebo v cennostech, na kterých by mohlo vzniknouti zástavní právo. Od této povinnosti mohl se však uchazeč podle zadávacích podmínek sprostiti také záruční listinou. Jestliže byla taková listina vzata do úschovy žalující strany, nevzniklo tím zástavní právo na listině, která není cenným papírem v technickém slova smyslu, nýbrž zůstalo jenom při zajištění zárukou (§ 1343 obč. z. o.), kterou zadávací úřad podle zadávacích podmínek uznal za přípustnou. Na základě onoho záručního prohlášení mohla ovšem žalující strana proti žalované uplatniti všechny nároky, jež by byla mohla uplatniti proti firmě K., pokud nároky ty nezanikly promlčením, jež liberuje také rukojmí. Jestliže se tedy žalující místo ruční zástavy spokojila jenom záručním prohlášením, nelze to vykládati beze všeho tak, že přes to mělo býti zabráněno také promlčení podle § 1483 obč. z., jehož podmínek zde není, když ani není jisté, zda si zúčastněné osoby při právním jednání, o které šlo, onen předpis obč. z. uvědomily.

Čís. 14805.

Na rozluku manželství nelze uznati z jiného důvodu, než který byl žalobou uplatněn výslovně jako takový.

(Rozh. ze dne 20. prosince 1935, Rv I 2358/35.)

Žalobu na rozluku manželství opřel žalobce mimo jiné též o tvrzený důvod opětovného těžkého ubližování na cti. Nižší soudy vyslovily rozluku z viny obou stran, odvolací soud, pokud jde o vinu žalované, proto, že se svým dopisováním s cizím mužem dopustila hrubé manželské nevěry, v čemž prý spatřovati dlužno těžké ubližování žalobci ve smyslu § 13 lit. e) rozl. zák.

Nejvyšší soud zamítl žalobu, by manželství bylo rozloučeno z viny žalované.

Důvody:

Byť i řízení rozlukové ovládáno bylo zásadou vyšetřovací, soud přece jest vázán návrhy stran potud, že nemůže vysloviti rozluku z jiného důvodu, než který uplatněn byl žalobcem. Tento ovšem domáhal se podle znění žaloby rozluky také z důvodu opětovného těžkého ubližování na cti, a nerozhodovalo by, že v žalobním návrhu nadbytečně uvedeno bylo, že se povoluje rozluka z důvodu hlubokého rozvratu manželského; nebylo by porušením zásady § 405 c. ř. s., že odvolací soud vyslovil rozluku z důvodu těžkého ublížení na cti. Než odvolací soud překročil meze své pravomoci tím, že shledal těžké ubližování v činu, jež ani žalobce jako takové neoznačil. Jak z přednesu žalobce patrně, uvedl písemný styk žalované s cizím mužem jen jako jeden z důvodů, jež přivodily hluboký rozvrat manželský, nikoli však jako těžké ubližování ve smyslu § 13 lit. e) rozl. zák. Manželská nevěra, jakou zajisté bylo ono dopisování si žalované s cizím mužem, může ovšem spadat pod pojem těžkého ubližování podle § 13 lit. e) rozl. zák. (rozh. čís. 13514 sb. n. s.). Leč nehledíc k tomu, že žalobce sám v tomto činu nespatořoval těžké ubližování, netvrdil a nebylo proto ani zjištěno, že se ho toto jednání žalované těžce dotklo na cti a že je pociťoval jako příkoří jemu způsobené a jím nezaviněné, což je samozřejmým předpokladem těžkého ubližování ve smyslu § 13 lit. e) rozl. zák. Odvolací soud nebyl proto podle zásady výše uvedené oprávněn vysloviti rozluku manželství z tohoto důvodu žalobcem neuplatněného.

Čís. 14806.

K předpisu § 879 odst. 1 obč. zák.

Nemravnost právního jednání jest posuzovati jen podle objektivních poměrů.

Ujednání, jímž se soutěžitel zavázal druhému soutěžiteli za slib provise, že se nezúčastní soutěže (nepodá nabídky), neodporuje samo o sobě ještě dobrým mravům.

(Rozh. ze dne 20. prosince 1935, Rv II 882/33.)

Žalovaná ujednala se žalobcem, že nepodá nabídku r . . . ské továrně na stavbu železobetonového komínu a že se nebude dále starati o svou nabídku na provedení komínu z cihel, že však jí žalobce zaplatí 3% provisi ze stavební sumy, bude-li mu stavba železobetonového komínu